

‘... จะถูกพุทธธนะ เริ่มต้นทีเดียวต้องเข้าไปดังนี้’
ทำใจหยุด นิ่ง นอน เดี๋ยว ยืน ขี้ เยี้ยวไม่รู้ ให้หยุด บังคับให้หยุด
ขี้ก็ข้าง เยี้ยวก็ข้าง นิ่งก็ข้าง นอนก็ข้าง เดี๋ยวก็ข้าง เวลาตื่นแล้วก็ตั้งกันเบ่งเขี้ยวละ
ถ้าไม่หยุดไม่ยอมกัน น้อย่างนี้ อย่างนี้เรียกว่าปฏิบัติศาสนาจริงกันละ
ไม่ท้อแท้ไม่บ๊อแป้กกันละ แข็งแกร่งทีเดียว วางใจให้หยุดก็ง่ายขึ้น ...’
‘... หยุด อ้ายลักษณะที่หยุดนะ ข้าย ขวา หน้า หลัง ล่าง บน นอก ใน
ไม่ไปละ หยุดที่กลางนั้น กลางของกลาง ...’

รวมพระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)

กัณฑ์ที่ ๓๘

ปกิณกเทศนา

๑๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

นโม ตสฺส ภควโต อรทโต สหมาสหพุทธสฺสย (๓ ทน)

สกุทวา พุทธรัตน

โอสถ อุตตม วร

หิต เทวมนุสฺสาน

พุทธเตเชน โสติถินา

นสฺสนตฺตปทฺทวา

สพฺเพ ทุกฺขา วุปฺสเมหฺตฺเต

สกุทวา ธมฺมรัตน

โอสถ อุตตม วร

ปริฬาหุปฺสมน

ธมฺมเตเชน โสติถินา

นสฺสนตฺตปทฺทวา

สพฺเพ ภาเย วุปฺสเมหฺตฺเต

สกุทวา สงฺฆรัตน

โอสถ อุตตม วร

อาหุเนยฺย ปาหุเนยฺย

สงฺฆเตเชน โสติถินา

นสฺสนตฺตปทฺทวา

สพฺเพ โรคา วุปฺสเมหฺตฺเตติ

ส.ม. ๔๒

ณ บัดนี้ อาตมภาพจักได้แสดงพระปกิณกเทศนา เพื่อเป็นปฏิการสนองประคอง ศรัทธา ประดับสติปัญญาคุณสมบัติของท่านผู้พุทธบริษัท ทั้งคฤหัสถ์บรรพชิต บรรดามาสโมสรในสถานที่นี้ทุกถ้วนหน้า เพราะเราท่านทั้งหลายล้วนมีใจเคารพในพระพุทธศาสนา มั่นหมายในพระรัตนตรัยมิได้เคลื่อนคลาด เหตุฉะนั้น การที่เคารพในพระพุทธศาสนา มั่นหมายในพระรัตนตรัยนั้น วันนี้จะแสดงให้เห็นให้กระชั้นมั่นคง สนับสนุนท่านผู้มั่นคงให้แน่นหนักขึ้นไป เพราะเหตุว่าพระรัตนตรัยนี้แหละเป็นหลักสำคัญ เป็นตัวศาสนาจริง ๆ ถ้าไม่ถูกพระรัตนตรัยแล้วก็ไม่ถูกศาสนาเหมือนกัน ถ้าถูกพระรัตนตรัยแล้วก็ถูกศาสนาเท่านั้น นี่เป็นข้อสำคัญ

องค์พระบาลีที่ได้ยืนยันยกขึ้นไว้ในเบื้องต้นนั้นว่า สกุทวา พุทธรัตน กระทำ ความเคารพพุทธรัตนะ โอสถ อุตตม วร อันเป็นดังโอสถอันอุดมประเสริฐ หิต เทวมนุสฺสาน เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย พุทธเตเชน โสติถินา

นสฺสหนฺตูปททวา อุบัติวันตรายทั้งหลายจงหายไปโดยความสวัสดิด้วยอำนาจพุทธรัตตะ
ทุกขทั้งสิ้นจงสงบไปด้วยความสวัสดิด้วยอำนาจของพระพุทเจ้า

สกุทวา ธมฺมรตน์ โอสถิ อุตฺตมํ วรํ ความเคารพพระสัทธรรมเป็น
โอสถอันอุดมประเสริฐ **ปริพาหุสสมํ** เป็นเครื่องสงบระงับกระวนกระวายเสียได้
ธมฺมเตเชน โสตถิภา นสฺสหนฺตูปททวา สพุเพ ภยา วุปสเมหฺตฺ เต อุบัติ
ทั้งหลายจงหายไปโดยความสวัสดิด้วยอำนาจธรรมรัตตะ ภัยทั้งหลาย ภัยซึ่งเป็นที่ตั้ง
ของความน่ากลัวของท่านจงสงบไปด้วยความสวัสดิด้วยอำนาจพระธรรมรัตตะ

สกุทวา สงฺฆรตน์ โอสถิ อุตฺตมํ วรํ ความเคารพพระสังฆรัตตะเป็น
โอสถอันอุดมประเสริฐ **อาหุเนยฺย ปาหุเนยฺย** ควรเพื่อเป็นประโยชน์แก่ของต้อนรับ
สงฺฆเตเชน โสตถิภา นสฺสหนฺตูปททวา สพุเพ โรคา วุปสเมหฺตฺ เต อุบัติ
ทั้งหลายจงหายไปโดยความสวัสดิด้วยอำนาจพระสังฆรัตตะ โรคทั้งสิ้นจงวิบัติไปจงสงบ
ไป โรคทั้งสิ้นของท่านจงสงบไปด้วยอำนาจของพระสังฆรัตตะ ๓ ข้อนี้แหละเป็น
หลักเป็นประธานสำคัญในพระพุทธศาสนา นี่เนื้อความของพระบาลี คลีความเป็นสยาม
ภาษาได้ความเท่านี้

ต่อแต่นี้จะอธิบายขยายความ เพราะเราท่านทั้งหลายหญิงชาย คฤหัสถ์
บรรพชิตไม่ว่า มาบวชใหม่ๆ เข้ามาเป็นอุบาสกใหม่ๆ เข้ามาเป็นอุบาสิกาใหม่ๆ ใน
พระพุทธศาสนา หรือเก่าๆ ก็ตาม จงพยายามให้ถูกแนวแผนแบบเดียวกัน ท่าน
แนะนำไว้ นี่แหละเป็นหลักสำคัญวางไว้เป็นเนติแบบแผน ขึ้นสู่คัมภีร์ในท้ายสวดมนต์
ของ ๗ ตำนาน หรือ ๑๒ ตำนานมีปรากฏอยู่ พระสงฆ์สวดมนต์ทุกเมื่อเชื่อกันว่าได้
ท่านให้ท่องไว้ให้ขึ้นปากชำนาญใจ เป็นบรรทัดฐานที่ตั้งของการปฏิบัติของพระพุทธ
ศาสนา

ข้อต้นพุทธศาสนิกชนปฏิบัติพระพุทธศาสนา ท่านแนะนำให้เคารพพุทธรัตตะ
เคารพธรรมรัตตะ เคารพสังฆรัตตะ ๓ อย่างนี้เป็นประเด็นของ **สกุทวา** ในบทนี้
ในปิณฑเทศานี้ เคารพพุทธรัตตะ เคารพธรรมรัตตะ เคารพสังฆรัตตะนี้เป็น
ใจความ แล้วท่านแยกออกอีก การเคารพพุทธรัตตะเป็นยาอันอุดมอันประเสริฐ ยา
อันอุดมอันประเสริฐทำอะไรให้แก่เรา ทำความสงบโรคภัยไข้เจ็บให้หมดได้ด้วยประการ
ทั้งปวง นี่เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย นี่ส่วนพุทธรัตตะนี้เป็นข้อ
สำคัญ ก็ส่วนพระธรรมเล่า เมื่อเคารพพระธรรมรัตตะเป็นอย่างไรบ้าง เป็นโอสถอัน

อุดมประเสริฐดุจเดียวกัน **ปริฬาหุปสมณ** เป็นเครื่องสงบระงับความกระวนกระวาย
นั้นแน่ ความกระวนกระวายนะ เราอยากได้สงบนัก เวลากระวนกระวายขึ้นมาแล้วก็
ไม่สบายทีเดียว ไม่ว่ากระวนกระวายชนิดอะไร เมื่อถึงพระธรรมแล้วสงบหมด นี่ดี
อย่างนี้ประเสริฐอย่างนี้พระธรรมรัตนะ เคารพพระสงฆ์เล่า เป็นยาอันประเสริฐสุดดุจ
เดียวกัน แต่ว่า **อาหุเนยฺย ปาหุเนยฺย** ควรเพื่อของอันบุคคลนำมาบูชา ควรเพื่อ
สิ่งของอันบุคคลจัดไว้ต้อนรับ ของที่เขานำมาบูชานะ ควรแก่พระสังฆรัตนะแท้ๆ ควร
ที่เขาจัดของไว้ต้อนรับ ควรแก่พระสังฆรัตนะแท้ๆ ของค่านับละของเช่นไร ของ
ค่านับนะเป็นของสำคัญ เมื่อเขาแต่งงานบ่าวสาวกันใหม่ๆ เจ้าสาวจะไปหาพ่อผัวแม่ผัว
จะไปค่านับพ่อผัวแม่ผัวต้องแต่งของประณีตทุกสิ่งทุกอย่าง ภาชนะก็ประณีตทุกสิ่งทุก
อย่าง สดุดีมือที่จะประณีตได้ เอาไปค่านับพ่อผัวแม่ผัว นั้นแหละควรแก่พระสงฆ์แท้ๆ
ถวายพระสงฆ์ พระสงฆ์รับได้ ควรแก่พระสงฆ์แท้ๆ ที่เดียว ของค่านับละ ของต้อนรับ
ละ ต้อนรับ เมื่อเขาหมั้น เขานัดว่าจะหมั้นกับสาวละ เจ้าสาวก็แสดงสดุดีมืออีก มี
ภาชนะชนิดใดๆ มีเงินทองข้าวของชนิดใด มีเครื่องประณีตเท่าใด ก็มาแต่งต้อนรับ
ทั้งหมดอีกเหมือนกัน นั้นแหละของที่เขาจัดมาต้อนรับนะ ควรแก่พระสงฆ์แท้ๆ ที่เดียว
นี่ปรากฏอย่างนี้

แต่ว่าต้องรู้จักเคารพพระพุทธรัตตะ เคารพพระธรรมรัตนะ เคารพพระสังฆรัตนะ
จะเคารพกันทำไหน นี่เป็นพิธีสำคัญนัก ถ้าเคารพไม่ถูกก็ไม่ได้เรื่อง ปฏิบัติศาสนาไป
สัก ๑๐ ปี ๒๐ ปี ๓๐ ปี ก็ไม่ได้เรื่อง ถ้าเคารพพุทธรัตตะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะไม่ถูก
ที่เคารพพระพุทธรัตตะ พระธรรมรัตนะ พระสังฆรัตนะไม่ถูกนะ เคารพอย่างไร
ก็ให้วันบเคารพบูชาอยู่อย่างนี้นะจะว่าไม่ถูกอย่างไร นั้นแหละ ให้วันบเคารพก็จริงแหละ
แต่ทว่าใจแกจะเชื่อไปทางไหนก็ไม่รู้ ใจแกจะจรดไปตรงไหนก็ไม่รู้ ใจแกจะจรดลงไป
ถูกพุทธรัตตะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะหรือไม่ก็ไม่รู้ แกจะรู้หรือว่าพุทธรัตตะ ธรรมรัตนะ
สังฆรัตนะ อยู่ที่ไหน แกจะไปจรดถูกอย่างไร นี่แหละ หมดทั้งพระทั้งเณรเดี๋ยวนี้แหละ
จรดถูกไม่ก็คนหอกหนา จรดไม่ถูก ก็เคารพไม่ถูก เมื่อรู้ว่าเคารพพุทธรัตตะ เอาใจ
สอดลงไปตรงไหนก็ไม่รู้ เคารพธรรมรัตนะ เอาใจสอดลงไปตรงไหนก็ไม่รู้ เคารพสังฆ
รัตนะ เอาใจสอดลงไปตรงไหนก็ไม่รู้ นี่คอยกำหนดไว้ในใจนะ แล้วจะชี้แจงแสดงว่า
ต้องสอดตรงนั้นต้องสอดตรงนี้ ทำทำนั้นทำทำนี้ ให้เข้าใจทีเดียว เพราะวันเข้าพรรษา
เรามาอยู่ใหม่ เริ่มต้นปฏิบัติจริงจังกันละ จะเอาจริง นี่ในทางพระพุทธศาสนาจริงๆ
ไม่ให้ทุกข์เข้ามาแทรกสิด ไม่เอาความเหลวไหลละ ตั้งอกตั้งใจทำกันจริงๆ ทำกันจริง

ต้องเคารพพุทธรัตนให้ถูกพุทธรัตนะจริง ๆ เคารพธรรมรัตนให้ถูกธรรมรัตนะจริง ๆ เคารพพระสังฆรัตนให้ถูกสังฆรัตนะจริง ๆ เมื่อถูกจริงเข้าแล้วละก็ระงับทุกข์ ระงับภัย ระงับโรค จริง ๆ นะ

อุปัทวะทั้งหลายหายไปโดยความสวัสดิด้วยอำนาจพุทธรัตนะ ทุกข์ทั้งสิ้นย่อมดับ ย่อมสงบไป ถึงความสวัสดิด้วยอำนาจธรรมรัตนะนั้น สพุเพ ภยา รูปสมเหตุ เต อุปัทวะทั้งหลายย่อมสงบย่อมหายไปโดยความสวัสดิ ภัยทั้งสิ้นย่อมสงบไปโดยความสวัสดิด้วยอำนาจธรรมรัตนะ ภัยนี้ใครก็กลัวนัก เมื่อเคารพถูกจริง ๆ เข้าละก็ อุปัทวะทั้งหลายย่อมหายไป ถึงความสวัสดิด้วยอำนาจธรรมรัตนะ ด้วยอำนาจสังฆรัตนะ โรคของท่านทั้งสิ้นย่อมดับไปสงบไปโดยความสวัสดิด้วยอำนาจสังฆรัตนะ นี่เป็นข้อสำคัญ สงบทุกข์ ระงับทุกข์ ระงับภัย ระงับโรค หายไปหมด ท่านประเสริฐอย่างนี้ นี่เป็นที่ต้องการของเรานักหนาทีเดียว ใคร ๆ ก็ต้องการ ยิ่งคนแก่คนเฒ่าก็ต้องการนัก ย่อมระงับโรคได้ คนหนุ่มสาวต้องการนัก ระงับโรคระงับภัยได้ ทั้งแก่ทั้งเด็กทั้งหนุ่มทั้งสาว เขาต้องการนัก เพราะระงับทุกข์ได้ ใครก็ไม่ชอบทุกข์ ชอบแต่สุข ทุกข์อย่างนี้ ภัยอย่างนั้นมันสำคัญนัก โดนใครเข้าละก็หน้าแบ้เข้าทุกคน หน้าบอบุญไม่รับ ชักรูปขึ้นมาดูตัวเองก็เกลียดตัวเอง ถ้าไปโดนทุกข์โดนภัยเข้าแล้ว เหตุนี้ จะหมดทุกข์ หมดภัย หมดโรคไปได้ ต้องอาศัยเคารพ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะจริง ๆ

เคารพต่อท่านได้ต้องเอาใจจดตรงไหนนะ เคารพพุทธรัตนะ เราจะต้องเอาใจนั้นวางให้ถูกส่วน ภิกษุก็ดี สามเณรก็ดี อุบาสกก็ดี อุบาสิกาที่ดี เคารพพุทธรัตนะต้องเอาใจวางให้ถูกส่วน ไว้กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพุทธรัตนะ ถ้าว่าถูกกลางดวงธรรมที่เป็นเป้าหมายใจดำมีอยู่ตรงนั้น เอาไปตั้งดิ่งอยู่ตรงนั้นแหละ ธรรมกายก็แจ่มใส ใสเป็นกระจกคั่นช่องส่องเงาหน้า สะอาดสะอาดเป็น สงขสุทฺธิ ไม่ราศีเลยทั่วสกลกาย ในพุทธรัตนะนั้นใจก็หยุดนิ่ง นี่แหละ สกฺกตฺวา พุทฺธรตฺนํ เป็นอย่างนี้ นี่ สกฺกตฺวา พุทฺธรตฺนํ

สกฺกตฺวา ธมฺมรตฺนํ ละ เคารพพระธรรมบ้าง ก็ถูกพระธรรมอยู่แล้ว ที่ไปหยุดนิ่งอยู่กลางดวงธรรมนั้น ถูกพระธรรมอยู่แล้ว กลางดวงธรรมทีเดียว พระธรรมที่จะเป็นอยู่ได้ก็ต้องอาศัยธรรมรัตนะดวงนั้น ถ้าหยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมรัตนะแล้วก็ได้ชื่อว่าเคารพพุทธรัตนะด้วย พระธรรมรัตนะด้วย

ก็สังฆรัตนะเล่า ก็แบบเดียวกัน สังฆรัตนะคือธรรมกายละเอียดอยู่ในกลางดวงธรรมรัตนะนั้น ที่ไปเคารพพินิจอยู่นั้นก็ตัวสังฆรัตนะนั้นแหละเป็นตัวไปหยุดนิ่งอยู่นั้น ตัว

สังฆรัตนะที่เดียว ธรรมกายละเอียดที่เดียว ธรรมกายละเอียดไปหยุดนิ่งอยู่ที่เดียว นั้นตัวสังฆรัตนะแท้ๆ ที่เดียวกันนั่นเองแหละ เคารพพุทธรัตนะ เคารพธรรมรัตนะ เคารพสังฆรัตนะ ถ้าว่าเคารพอย่างนี้ละก็ ถ้ามดูเถะพวกมีธรรมกายนั้นเป็นอย่างไบบ้าง ทุกข์สงบไหม ภัยสงบไหม โรคสงบไหม สบายใจ เย็นใจ อิ่มใจ ปลาบปลื้ม ใจดีใจเต็มทีเดียว แซ่มชื่นตื้นตัน ผ่องใสทีเดียว ให้รู้จักหลักอันนี้นะ รู้จักอันนี้เสียแล้วก็จะแสดงวิธีเคารพพุทธรัตนะ เคารพธรรมรัตนะ เคารพสังฆรัตนะ เป็นลำดับไป

สกุทวา พุทฺธรัตนํ กระทำความเคารพพุทธรัตนะ รัตนะเขาแปลว่าแก้ว ไม่ใช่เหลวๆ ไหลๆ ไม่ใช่เป็นของไม่มี เคารพกันเชอกันไปอย่างนั้นเมื่อไร ท่านเป็นองค์ที่เดียว เป็นองค์อย่างไร เราเป็นหญิงก็ดี เป็นชายก็ดี เป็นคฤหัสถ์บรรพชิตไม่ว่า เราเคยนอนฝันไหมละ เคย เคยเห็นอวัยวะที่ฝันออกไปนั้นไหมละ เคยเห็นอวัยวะที่ฝันรูปพรรณสัณฐานเป็นอย่างไร เหมือนท่านอย่างนี้แหละ เหมือนตัวท่านอย่างนี้แหละ นุ่งห่มก็เป็นอย่างนี้แหละ แต่พอตื่นขึ้นแล้ว เดี่ยวนี้กายที่ฝันมันไปอยู่อย่างไร ไม่มีใครรู้กัน พอตื่นขึ้นแล้วไม่รู้ว่ามันไปไหน หายเข้ามาในกายมนุษย์เสียแล้ว ไม่รู้วากายฝันไปอยู่ที่ไหน ไม่รู้จริงๆ ไม่รู้แท้ทีเดียว จะให้ตามจริงไม่ถูกว่ามันอยู่ที่ไหน ฝันไปแล้วก็ปรากฏทีเดียว มามีตัวบ๊อลอยู่ ทำเรื่องของฝันเป็นที่เส้นทางของมัน พอมันเลิกฝันแล้ว ตื่นขึ้นแล้ว ก็เป็นกายมนุษย์เสียแล้ว กายที่ฝันไปอยู่ที่ไหน นี่มันลึกลับอย่างนี้ เห็นไหมละ นี่มันลึกลับอย่างนี้

ที่จะเอาใจไปจรดถูกพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ ไม่ใช่เป็นของง่าย เป็นของยากทีเดียว ถ้าว่าคนไม่สนใจจริงๆ จรดไม่ถูกทีเดียวละ พูดอย่างนี้ไม่รู้เรื่องแสดงอย่างนี้ก็ไม่รู้เรื่องเสียด้วย เพราะไม่สนใจ เพราะทำไม่ถูก มันก็ไม่สนใจด้วย เพราะใจหยาบ ก็เลสมันหนาเกินไป ไม่อยากสนใจ ไม่อยากให้ถูกพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ กลัวก็เลสมันจะหมดเสีย มันเป็นเสียอย่างนั้น ก็เลสมันเป็นอย่างนั้น เพราะเหตุนั้น การที่เข้าถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะนี่ไม่ใช่เป็นของง่าย

วัดปากน้ำสอนตรงๆ เสนอตรงๆ บอกโต้งๆ ชัดๆ ไม่ได้ปิดไม่ได้บังอย่างหนึ่งอย่างใด ไม่ได้ซ่อนเร้นเลย เพราะเหตุว่าพระรัตนตรัย พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ เป็นของกลาง ไม่ใช่เป็นของใคร ใครก็มีด้วยกันทุกคน หญิงก็มี ชายก็มี เด็กเล็กมีด้วยกันทั้งนั้น

จะเข้าถึงพุทธรัตนะเป็นอันดับไปนา ตั้งใจฟังให้แน่นอน ตั้งใจให้ถูกนา ต้องเอาใจหยุดตรงศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ เมื่อเราบริสุทธิ์ดังแสดงแล้ว

ตั้งแต่วันวานนี้ บริสุทฺธิกาย วาจา ใจ ไม่มีร่องเสี้ยนเลย เราอยู่ข้างซีกที่บริสุทฺธิทีเดียว ข้างขวาข้างซ้ายไม่ไปละ ไปซีกข้างถูก ไม่ไปซีกข้างผิด ซีกข้างบริสุทฺธิสนิททางพระ ทางมารไม่ไป ชั่วไม่มีเลยเท่าเส้นขนปลายขน แต่พอเช่นนั้นแล้วก็เอาใจหยุดนิ่งอยู่ ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ กลางดวงของมนุษย์ นี่เป็นดวงจริงๆ นะ ใส่ เท้าฟองไข่แดงของไก่ ตั้งอยู่กลางกาย สะดือทะลุหลัง ขวาทะลุซ้าย สะดือทะลุหลัง ขึงด้ายกลุ่มเส้นหนึ่งตึง ขวาทะลุซ้ายขึงด้ายกลุ่มเส้นหนึ่งตึง เอาให้ตรง ตรงกลางจรด กัน ตรงนั้นเรียกว่ากลางกึ่ง กลางกึ่งนั้นแหละถูกกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ใส่บริสุทฺธิ เท้าฟองไข่แดงของไก่ ใจกายมนุษย์เข้าจรดดังนี้ ใจบริสุทฺธิดังนี้ ใจจรด อยู่กลางกึ่ง ในกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์นั้นแหละ ถ้าใจไปจรดตรงกลาง ถูกเข้าแล้วละก็ ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายนั้นเด่น ให้เป็นกายมนุษย์นั้นแหละ ถ้าว่า ถึงถูกส่วนเข้าแล้ว จะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียด ๒ เท้าฟองไข่แดงของไก่

หยุดอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียดแบบเดียวกัน ถูกส่วนเข้า แล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ ๓ เท้าฟองไข่แดงของไก่

หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์นั้นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้วจะ เข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ละเอียด ๔ เท้าฟองไข่แดงของไก่ กลมรอบตัว

หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ละเอียดนั้นแหละ พอถูกส่วน เข้าจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหม ๕ เท้าฟองไข่แดงของไก่

หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมนั้นแหละ พอถูกส่วนเข้า แล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมละเอียด ๖ เท้าฟองไข่แดงของไก่

หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมละเอียดนั้นแหละ พอถูก ส่วนเข้าแล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหม ๗ เท้าฟองไข่แดงของไก่

หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมนั้นแหละ พอถูกส่วนเข้า แล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมละเอียด ๘ เท้าฟองไข่แดงของไก่ เป็นชั้นๆ เข้าไปอย่างนี้ นี่เข้าไปละ เข้าไปเป็นชั้นๆ อย่างนี้ จำเสียให้แน่ทีเดียว เข้าไปอย่างนี้ จิตอย่างนี้เข้าไปถูก ไปถูกพุทธรัตนะทีเดียว

พอเข้าไปถูกส่วนดังนี้แล้ว แน่นนอนแล้ว นิ่งอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกาย รูปพรหมละเอียดนั้นแหละ พอถูกส่วนเข้า เข้าถึงกายธรรม ดวงธรรมที่ทำให้เป็น

ธรรมกายใหญ่เท่าหน้าตักธรรมกาย วัดผ่าเส้นศูนย์กลางเท่าหน้าตักธรรมกาย กลมรอบตัว

หยุดอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายนั้นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายละเอียด วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๕ วา กลมรอบตัว

หยุดอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายละเอียดนั้นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระโสดา ๕ วา ผ่าเส้นศูนย์กลาง ๕ วา กลมรอบตัว

หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระโสดานั้นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระโสดาละเอียด วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๑๐ วา กลมรอบตัว

หยุดอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระโสดาละเอียดนั้นแหละ ถูกส่วนเข้าก็จะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระสกทาคา วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๑๐ วา กลมรอบตัวเท่ากัน

หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระสกทาคานั้นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระสกทาคาละเอียด วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๑๕ วา กลมรอบตัว

หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระสกทาคาละเอียดนั้นแหละ ถูกส่วนเข้าแล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระอนาคา วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๑๕ วา กลมรอบตัว

หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระอนาคานั้นแหละ พอถูกส่วนเข้าจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระอนาคาละเอียด วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว

หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระอนาคาละเอียดนั้นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระอรหัต วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว

หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระอรหัตนั้นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระอรหัตละเอียด วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๓๐ วา กลมรอบตัว นี่เสร็จกิจในพระพุทธศาสนา พระสมณโคดมสั่งสอนแค่นี้ ถ้าแค่นี้ละก็ ต่อแต่นั้นก็เรียนชั้นสูงต่อไป ถ้าว่าสอนแค่นี้แล้วเป็นปล่อยตัวได้ ฟังตัวได้แล้ว นี่วัดปากน้ำสอนแค่นี้เหมือนกัน แต่ยังหาเห็นเดินอากาศไม่ได้ มารมย์ยังขวางอยู่ หลักสำคัญแค่นี้

เมื่อรู้จักหลักนี้แล้วละก็ นี่แหละ เข้าถึงธรรมกายแล้ว เรียกว่าเคารพพระรัตนตรัยนะ เป็นลำดับเข้าไปอย่างนี้ละ ที่นี้รู้จักหลักละ ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ เป็นดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียด กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียด เป็นดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ เป็นดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ละเอียด กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ละเอียด ก็มีดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหม กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหม มีดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมละเอียด กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมละเอียด มีดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรูปพรหม กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรูปพรหม มีกายอรูปพรหมละเอียด กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรูปพรหมละเอียด ก็มีดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย เท้าหน้าตักธรรมกาย กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย ก็มีดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายละเอียด วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๕ วา กลมรอบตัว จนกระทั่ง ถึง ๓๐ วา นี่ขึ้นไปอย่างนี้ นี่หลักสำคัญ จะเคารพพุทธรัตตะนั้นต้องให้ถูกหลักดังนี้

เริ่มต้นที่เดียวยังไม่ถูกพุทธรัตตะ จะถูกพุทธรัตตะไม่ได้ ต้องเลย ๘ ดวงขึ้นไป ก่อนจึงจะถูกพุทธรัตตะ เริ่มต้นที่เดียวต้องเข้าไปดังนี้ ทำใจหยุด นั่ง นอน เดิน ยืน ขี่ เยี่ยวไม่รู้ให้หยุด บังคับให้หยุด ขี่ก็ช่าง เยี่ยวก็ช่าง นั่งก็ช่าง นอนก็ช่าง เดินก็ช่าง เวลาตื่นแล้วก็ตั้งกันเป็งเซียวละ ถ้าไม่หยุดไม่ยอมกัน น้อย่างนี้ อย่างนี้เรียกว่าปฏิบัติศาสนาจริงกันละ ไม่ท้อแท้ไม่ป้อแป้กันละ แข็งแกร่งทีเดียว วางใจให้หยุดก็กเซียว พอหยุดก็ได้แล้วละ เอาละคราวนี้ ตั้งแต่หยุดไปที่เดียวนี้แหละ ตั้งไปหยุดไปจนกระทั่งถึง ๘ กาย แบบเดียวกันหมด ไม่ได้มีทางอื่นเคี้ยวคดไปอย่างหนึ่งอย่างใดเลย

ที่พระองค์ทรงรับสั่งให้องค์อุลิตมาล สมณะหยุดๆ หมดรสหมดฤทธิ์เข้าแล้ว พระองค์ทรงเลี้ยวพระพักตร์มาว่า สมณะหยุดแล้ว ท่านไม่หยุด แน่ คำว่าหยุดอันนี้ ตั้งแต่ต้นจนพระอรหันต์ทีเดียว หยุดอันเดียวนี้ หยุดในหยุด หยุดในหยุดนะ หยุดกลางของหยุด หยุดกลางของหยุดอย่างนั้นแหละ นี่เป็นตัวอย่างนี้ หยุดกลางของหยุดๆๆ ถ้าว่าไม่หยุดเลย ไม่ถูกศาสนาสักชนิดหนึ่ง ถ้าว่าหยุดเวลาไร ถูกศาสนาเวลานั้น ถ้าว่าหยุดเวลาไร ถูกพุทธรัตตะเวลานั้น ถ้าว่าหยุดเวลาไร ถูกธรรมัตตะเวลานั้น ถ้าว่าหยุดเวลาไร ถูกสังขมัตตะเวลานั้น ถ้าว่าไม่หยุดแล้ว ก็ไม่ถูกพุทธรัตตะ ธรรมัตตะ สังขมัตตะอย่างแน่ทีเดียว ไม่ต้องสงสัยละ อย่าไปโทษใครเลย โทษตัวเอง

โทษใครก็ได้ โทษตัวของตัวเอง คนอื่นเขาหยุดได้ ตัวหยุดไม่ได้ ก็โทษตัวเอง โทษคนอื่นไม่ได้ จะไปเวรให้ใครก็ได้ ต้องว่าตัวเองโทษตัวเองทีเดียว

ภิกษุสามเณรบางรูปอยากได้ธรรมเต็มที อุตส่าห์พยายามทำใจให้หยุดนิ่ง หยุดหนักเข้า บางทีมันไม่หยุด ทำไปเท่าไรๆ ก็ไม่หยุด บ่นแต่ไม่หยุดนั่นแหละ จนกระทั่งทำไม่เป็นเสียเลย บางท่านทำประเดี๋ยวเดียวเป็นเสียแล้ว เป็นเรื่องไปทีเดียว อย่างกับผู้ที่เทศน์ที่เคยเป็นอุปัชฌาย์บวชให้เขา สามเณรบางรูป ภิกษุบางรูป พอปรารภบวช พอปรารภผมก็เป็นทีเดียว เอาผมมาพิจารณาทีเดียว ทำใจให้หยุด ผมเป็นนิมิตสมาธิทีเดียว พอบอกให้เท่านั้นแหละแกลเห็นทีเดียว เห็นผมทีเดียว เห็นผมแล้วก็ อ้าวผมนี่มันเป็นอย่างไร รูปพรรณสัณฐานเป็นอย่างไร ประมาณบอกถูกละ โคนไปทางไหน ปลายไปทางไหน สีสนวรณ์จะเป็นอย่างไร บอกถูกละ นิ่งเข้ากลางผมนั่นแหละ ประเดี๋ยวเดียวผมแปลงสี ประเดี๋ยวเดียวเป็นดวงใสเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ ประเดี๋ยวเดียวพอบอกขาดคำเป็นแล้ว ท่านองค์นั้นเป็นแล้ว อ้าวเป็นอยู่กลางดวง อยู่กลางดวงนั้น พอหยุดก็ให้อยู่กลางดวงนั้น

กลางดวงใสเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์นั้น กลางดวงนั้นแหละ มีรอยอยู่นิดหนึ่งเท่าปลายเข็ม ปลายจรณันแหละที่ตั้งของใจ ถ้าดำอยู่ละก็มารตั้งเสียแล้ว ถ้าว่าบริสุทธิ์ละก็เป็นของพระแท้ๆ ถ้าดำอยู่แล้วละก็มารมันตั้งเสียแล้ว มารมายึดเป็นเจ้าของเสียแล้ว ถ้าว่าใสสะอาดแล้วก็นั้นเป็นของพระแท้ๆ ใจต้องนิ่งอยู่ที่เดียว ที่รอยหยุดของกลางดวงเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ รอยใส่นั้นเป็นกลางหยุด หยุดอยู่กลางนั้น หยุด พอหยุดถูกส่วนเข้าเท่านั้น

หยุด อ้ายลักษณะที่หยุดนะ ซ้าย ขวา หน้า หลัง ล่าง บน นอก ใน ไม่ไปละ หยุดที่กลางนั้น กลางของกลาง ซ้ายขวาหน้าหลังล่างบนนอกในไม่ไป กลางของกลางๆๆ ถูกส่วนเข้า เห็นดวงศีลทีเดียว เท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์เหมือนกัน หยุดในกลางดวงศีล ก็มีรอยหยุดอีกเหมือนกัน หยุดอยู่ที่เดียว หยุดในหยุด กลางของกลางๆๆ พอหยุดก็เข้ากลางใจที่หยุดเขียว กลางของกลางๆๆ พอถูกส่วนเข้าก็เห็นดวงสมาธิทีเดียว หยุดอยู่กลางดวงสมาธิ พอใจหยุดก็เข้ากลางของใจที่หยุดเขียว กลางของกลางๆๆ ซ้ายขวาหน้าหลังล่างบนนอกในไม่ไป กลางของกลางๆๆ ถูกส่วนเข้าก็เข้าถึงดวงปัญญา หยุดอยู่ศูนย์กลางของดวงปัญญา เข้ากลางของใจที่หยุดนั้น กลางของกลางๆๆ ปฏิบัติไม่ถูกหลักแล้วนานเชียวกว่าจะได้ ถ้ารู้จักหลักแล้วประเดี๋ยวเดียว พอถูกส่วนเข้าเท่านั้นเห็น

ดวงปัญญา หยุดอยู่กลางดวงปัญญาที่รอยหยุด พอใจหยุดก็ กลางของกลางๆๆ พอถูกส่วนเข้าก็เห็นดวงวิมุตติ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ รอยที่หยุดมีอีกที่เดียว แบบเดียวกัน พอใจหยุดก็กลางของใจที่หยุด กลางของกลางๆๆ พอถูกส่วนเข้า เห็นดวงวิมุตติญาณทัสสนะอีกที่เดียว หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะอีก พอใจหยุดก็เข้ากลางของใจที่หยุด กลางของกลางๆๆ พอถูกส่วนเข้าก็เห็นกายผันแล้วนั้น กายผันนี้เองอยู่ในกลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ อยู่นี้เอง เมื่อก่อนข้าไม่รู้จัก เมื่อข้าผันแล้ว ก็หายไป ข้าไม่รู้ว่าอยู่ที่ไหน เจ้าอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะนี้เอง พอเข้าถูกส่วนเข้าแล้วเป็นเรื่องไป ไปอย่างนี้แหละ

คราวนี้พอใจกายมนุษย์ละเอียดหยุดหนึ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียด เท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ แบบเดียวกัน เห็นดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ดวงศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ พอถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ก็เห็นกายทิพย์

หยุดอยู่กลางกายทิพย์อีก แบบเดียวกันอีก หยุดอยู่กลางกายทิพย์ เข้ากลางของหยุดหนักเข้าไป พอถูกส่วนเข้า เห็นดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน พอถูกส่วนเข้าก็เข้าถึงดวงตลอดขึ้นไป ถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เห็นกายทิพย์ละเอียด

หยุดอยู่กลางกายทิพย์ละเอียดอีกแบบเดียวกัน พอถูกส่วนเข้า เห็นดวง ๕-๖ ดวง นั้นถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ก็เห็นกายรูปพรหม

หยุดอยู่กลางกายรูปพรหมอีก พอถูกส่วนเข้า เห็นดวงทั้ง ๖ นั้นอีก ถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เห็นกายรูปพรหมละเอียด

หยุดอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมละเอียดอีก พอถูกส่วนเข้าแบบเดียวกัน เข้าถึง ๖ ดวง ถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เห็นกายรูปพรหม

หยุดอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหม พอถูกส่วนเข้าแบบเดียวกัน เข้าถึง ๖ ดวง ถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เห็นกายรูปพรหมละเอียด

หยุดอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมละเอียดอีก พอถูกส่วนเข้า เห็นดวงทั้ง ๖ อีก หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เห็นกายธรรม รูปเหมือนพระปฏิมากรเกตุดอกบัวตูม สีเป็นกระจกคันฉ่องส่องเงาหน้า ดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย วัดผ่าเส้นศูนย์กลางเท่าหน้าตักธรรมกาย กลมรอบตัว ในกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายนั้นมีธรรมกายละเอียด หน้าตัก ๕ วา สูง ๕ วา เกตุดอกบัวตูม

แค่นี้แหละ ถูกละพุทธรัตตะ นั้นแหละเข้าถูก เรียกว่าเคารพพุทธรัตตะถูกเข้าแล้ว ถูกพุทธรัตตะทีเดียว เคารพธรรมรัตตะถูกเข้าแล้ว เห็นดวงธรรมรัตตะทีเดียว เคารพสังฆรัตตะถูกเข้าแล้ว เห็นธรรมกายละเอียดทีเดียว นี่ในบท **สกุทวา** ประสงค์แค่นี้ ประสงค์แค่นี้ นี่ตัวจริงเป็นอย่างนี้

เมื่อรู้จักตัวจริงอย่างนี้แล้ว เคารพให้ถูกอย่างนี้ละ ถ้าเคารพถูกอย่างนี้แล้ว บาลีบอกอานิสงส์ทีเดียว **สกุทวา พุทธรัตน โอสถิ อุตตมัม วรี** ใครเข้าไปถึงละก็ตั้งโอสถอันอุดมประเสริฐทีเดียว ตั้งโอสถอันอุดมประเสริฐทีเดียว ลวกไขที่กำลังตื่นขี้กั๊วๆ พออีกเข้าเท่านั้น หลับเรียบ สบายใจ เย็นฉ่ำ โรคภัยไข้เจ็บหายหมด นั้นระงับเสียอย่างนั้น พอถึงพุทธรัตตะเท่านั้นแหละ ความร้อนด้วยโรคะ โทสะ โมหะ ด้วยทุกข์ ด้วยภัย ด้วยโรคต่างๆ หายเป็นปลิดทิ้งหมด หายอย่างนั้น หายอย่างไร โรคหายอย่างนั้น จริงๆ จังๆ อย่างนี้ ท่านจึงได้วางตำราไว้ **โอสถิ อุตตมัม วรี หิต์ เทวมนุสฺसानัม** เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย มนุษย์เข้าถึงแล้วต้องเป็นแบบเดียวกัน เทวดาเข้าถึงแล้วก็แบบเดียวกัน พุทธรัตตะนี้แบบเดียวกันหมด รสชาติแบบเดียวกันหมด ปรากฏอย่างนี้ นี่เขาจึงเรียกว่าเป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย **พุทฺเตเชน โสตุถินา นสฺสนตฺตปทฺทวา สพุเพ ทุกฺขา วูปสมเนตฺเต** อุปัทวะทั้งหลายหายไปโดยความสวัสดิด้วยอำนาจพุทธรัตตะ ทุกข์ทั้งสิ้นของท่านยอมสงบไปด้วยอำนาจพุทธรัตตะ สงบจริงๆ เมื่อไปถึงเข้าแล้วสงบจริงๆ ถ้ามพวกรรมกายดูได้ พวกรรมกาย ถ้ามได้ สงบจริงๆ อย่างนี้ นี่อานิสงส์เคารพพุทธรัตตะ

เคารพพระธรรมก็ได้ ถ้าถึงพระธรรมก็แบบเดียวกัน คล้ายกัน **สกุทวา ธมฺมรัตน** เคารพพระสัทธรรม เคารพพระธรรมรัตตะ **ปริฬาหุปสมนัม** พอถึงธรรมรัตตะเข้าเท่านั้นแหละ ความร่ำร้อนสงบ ความร่ำร้อนสิ้น ร่ำร้อนด้วยเพลิงโรคะ โทสะ โมหะ ดับหมด ไม่เหลือเลย ทุกข์อันหนึ่งอันใดหายหมด เข้าถึงธรรมรัตตะเสียแล้ว ความร่ำร้อนไม่มีเลย เย็นฉ่ำหมดทั่วทั้งร่างกาย สบายทีเดียว นี่อานิสงส์บอกไว้ว่าเป็นอย่างนี้ เมื่อถึงเข้าแล้วเป็นอย่างนี้ทีเดียว **ปริฬาหุปสมนัม ธมฺมเตเชน โสตุถินา นสฺสนตฺตปทฺทวา** อุปัทวะทั้งหลายยอมหายไปโดยความสวัสดิด้วยเดชของพระธรรม ภัยทั้งสิ้นของท่านยอมสงบไป โดยความสวัสดิด้วยเดชของพระธรรม มาถึงพระธรรมเข้าแล้วจริงๆ อย่างนี้ ถ้ามดูได้ สอบดูได้ พวกที่ได้ธรรมกาย ผู้ที่ถึงนะไม่

ต้องไปถามใครละ ใครได้ใครถึง ถามได้ที่เดียว เดี่ยวนี้ในวัดปากน้ำมีธรรมกาย ๑๕๐ กว่าคน เป็นผู้เข้าถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะแล้ว

ส่วนสังฆรัตนะเล่าเมื่อเข้าถึงแล้ว เข้าถึงสังฆรัตนะ อาหุเนยฺย ปาหุเนยฺย เข้าถึงสังฆรัตนะแล้วก็แซมซ้อยทีเดียว ควรเพื่อของนำมาต้อนรับ ของนำมาถวาย ควรเพื่อของที่เขাজัดไว้ต้อนรับ ควรทั้ง ๒ ประการ นำมาถวายก็ควร ต้อนรับก็ควร ควรทั้ง ๒ นัย อาหุเนยฺย ปาหุเนยฺย สงฺฆเตเชน โสตุถิยา นสฺสอนุตฺตปฺพุทฺธา สพุเพโรคา รูปสเมหฺตุ เต อุบัติวะทังหลายย่อมหายไปด้วยอำนาจสังฆรัตนะ โรคทั้งสิ้นของท่านย่อมสงบไปโดยความสวัสดิด้วยอำนาจพระสงฆ์

มีอานิสงส์บอกไว้ ด้วยอำนาจพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะเป็นดังนี้ ไม่ต้องสงสัยละ ไม่ต้องสงสัยทีเดียว เมื่อรู้จักหลักอันนี้ เป็นหลักจริงของพุทธศาสนา พุทธศาสนาท่านบอกตรงๆ ไว้อย่างนี้ บัดนี้ วัดปากน้ำสืบเอามาใช้แล้ว เป็นธรรมกาย ๑๕๐ กว่า รสชาติเขารู้กันแล้ว เขาพูดกันได้เป็นเสียงเดียวกัน รสชาติเป็นเสียงเดียวกัน ให้ทำเป็นอย่างนั้นะ ถ้าทำเป็นอย่างเขาแล้วละก็ ก็เข้าถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ ถูกส่วนเข้าดังนี้ละก็ พระพุทธเจ้าอยู่ที่ไหน ก็พูดได้นะ อยู่นิพพานก็ไปได้ พระพุทธเจ้าอยู่ที่ไหนไปได้หมด หรือจะอาราธนามาที่นี้ก็ได้ เดี่ยวนี้ ก็ได้ทีเดียว นี่เป็นหลักจริงเป็นหลักจริงอย่าทอดทิ้ง ให้เอาใจใส่ทุกถ้วนหน้า

ที่ได้ชี้แจงแสดงมาตามวาระพระบาลี คลีความเป็นสยามภาษา ตามมตยาธิบายพอสมควรแก่เวลา เอเตน สจฺจวชฺเชน ด้วยอำนาจความสัตย์ที่ได้อ้างธรรมเนียมปฏิบัติตั้งแต่ต้นจนอวสานนี้ สทา โสตุถิ ภาวนตุ เต ขอความสุขสวัสดิ์จงบังเกิดมีแต่ท่านทั้งหลาย บรรดาสมเณรในสถานที่นี้ทุกถ้วนหน้า อาตมภาพชี้แจงแสดงมาพอสมควรแก่เวลา สมมติว่ายุติธรรมิกถาโดยอรรถนิยมความเพียงเท่านี้

เอวံ ก็มีด้วยประการฉะนี้ ฯ

